

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÓDICH (ATALANISTA)

Any 2.— Núm. 69.— Diumenge 24 de Novembre de 1901.

LO QUE VOLÉM

«Volém la llengua catalana ab carácter oficial y que sian catalans tots los que desempenyen càrrechs públichs: volém Corts catalanas, no sols per estatuir nostre dret y lleys civils, sino tot quant se refereixi á la organisiació interior de nostra terra; volém que catalans sian los juegues y magistrats y que dintre de Catalunya's fallin en última instancia ls pleths y causas; volém ser àrbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos, y volém, en fi, la facultat de poder contribuir á la formació del exèrcit espanyol per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa y estableint que la reserva regional forosa presti servey tan sols dintre Catalunya.» (Del manifest de la Uniò Catalanista de 16 de Mars de 1897).

DESCASTATS Ó DESAGRRAITS

Los patrocinadors de la candidatura caciquista publicaren ab motiu de les últimes eleccions de regidors, un manifest anònim, recomanant als electors del primer districte que no votessin á D. Joseph Ventosa y Marqués, un dels candidats administratius. Los autors d'aquella fulla, que no van tenir lo valor de firmarla, ben al revés de lo que feren los defensors de la candidatura administrativa, que sempre van donar la cara y sempre van firmar las fullas que dirigiren al públic, llansan contra un dels nostres candidats, calumnias que van quedar rebatudas en lo manifest publicat en l'últim número de LO CAMP; però entre las varis afirmacions que's fan en aquell anònim, varem fixar-nos en una que no podèm per menys que recullir: D. Joseph Ventosa, és *foraster*.

L'home que fa ben apropi de 20 anys que viu á Tarragona, ahont descansan las despulles de sers ab quins van lligar-lo vincles d'estret parentiu y ahont Déu li donà fills, és *foraster*: l'home honrat y digne, á qui las lleys de la vida portaren a questa Ciutat, ahont troba un modo decorós de guanyar lo pà per ell y per sa familia y ahont se l'estima y distingeix, per tots aquells que l'han tractat y á qui l'enveja no corseca, segueix sent *foraster* als vint anys de viure entre nosaltres.

Tots los que reuníen aqueixas condicions ó altres de parecudes, ja sabéu quels cacichs de Tarragona no volen considerarlos com á *tarragonins*; sòu y seréu *forasters*, y los vostres fills, tampoc serán tinguts com á *tarragonins*: may deixarán de ser *fills d'un foraster*; y si algún dia arriban a defensar una idea contraria al caciquisme ó que resulti no beneficiosa pels monopòlis, de que á la vegada aquell és causa y efecte, ó los conciutadans los designien com á candidats per un càrrec d'elecció popular, no faltarà cacich que deixi de retrarels'hí procurar que's hi retreguin la seva condició de *criolls*.

Y qui són aqueixos que gosan fer distincions entre *tarragonins* y *forasters*? Sabeu qui són los sers tan pobres d'esperit com inflats de vanitat, que volen reservarsel dret d'expedir patents de ciutadania y honradesa? Formen una lista dels defensors de la candidatura caciquista, recordieu los noms que aneu escribind, y al passar pel carrer, quan vos topau amb ells, mireu-sels fit á fit, ab lo cap dret y'l pit ben alt, y veureu com alguns d'ells apartan la vista y miran de reuell. Aqueixos són los que categots d'ambicions y de rancuniás volen jutar de l'honor dels altres.

Aqueixos si que serán sempre bons *tarragonins*, encara que tan sols fassí quatre días que visquin entre nosaltres, y com ells també ho serán los que passan tarde y nit als cassinos *entretenintse* en jochs més ó menys lícits; los que ván á altres societats, ahont retallan la capa del primer que cau á les seves mans, malgastant sá joventut y atrofiant son enteniment; los que van tractar á Gumà com un ximple, essent la causa de que la via dels directes passi per devant de Tarragona desviant de son port, los fruits de las comarcas que per la naturalesa li eran tributarias; los que sempre han estat lo més ferm impediment de que á aqueixa ciutat, s'establinssin industrias novas, que portarien elements de vida y progrès; los que foren la causa de que anés a la suspensió de pagos l'única institució de crèdit, constituida ab capitals *tarragonins*; tota aqueixa gent que precupantse tan sols dels seus interessos particulars, són la causa de que l'Ajuntament, la Junta d'Obres del port y las demés corporacions similars, sigan pa-trimoni del caciquisme y los puntals més ferins; tots los que desprecian quant se refereixi á la cosa pública, permeten ab la seva indiferència, que moltes vegadas arriba al més grosser dels egoismes, quel caciquisme'n dominí. Aqueixos si que són y sempre han estat bons *tarragonins*: los senyors caciquistas així ho disposan, y avuy per avuy són los que manan.

Los caciquistas y los que directa o indirectament los apoyan, no'n volen de benestar ni progrès; volen viure al dia; constitueixen una nissaga de *moros tarragonins*, que al vèure que l'industria desapareix y que'l comers minya, tan sols desitan viugan Parchs móvils que cos-tan molts diners y no portan á la ciutat gens de profit, com tot lo que sol donar a las poblacions catalanas lo centralisme espanyol, y per compensació, portan una Comisió liquidadora, que s'ent honor al seu nom, ha liquidat tot seguit la caixa municipal, ahont fà uns dos anys van

ser robades més de dotze mil pessetas y d'ahont avuy no podrian robarse ni dotze céntims, perque, segons malas llengüas, està tan buyda de diners com plena de *recibos*.

Mireu-sels bé a aqueixos bons *tarragonins*: són los que s'han enriquit ó volen arrodonir sa fortuna per medis que'l Tribunals no castigan, però que las conciencias honradas reproban; són los que s'han procurat ó volen procurarse un benestar recurrent á qualsevol informalitat ó baixesa; són los que'n explotan y profitan lo fruit d'aqueixa explotació per atrares conciencias embrutides en días d'eleccions, y d'aqueix modo combatre las aspiracions del nostre poble que vol desfeser de lligats que l'empesonan y esclavitzan. Mireu-sels bé y recordeu, que si al mon queda una petita sombra de justicia, no faltarà dia en que podrèm demostrar á aqueixa gent, que són indignes viure á Tarragona, que l'ospitalitat que reben, la pagan ab ingratis, y que si van naixé á aqueixa ciutat, sa pàtria és digna de millors fills; en una paraula, que són uns *descastats* ó uns *desagrraits*.

LO DE SEMPRE

L'obligació que'l càrrec d'escriure pel públic nos imposa, ha fet qu'haguessim de llegir aquests darrers dies tot lo que han dit los periódichs madrilenyans ab motiu del debat catalanista que s'ha plantejat á las Corts. Malaguanyat temps que havèm perdut passant los ulls per l'enfarcech de retòrica barata y de frases buydas, única industria que ha arrelat y prospera á la capital de l'Estat espanyol. Malaguanyada feyna la de cercar en la viventa representació del Madrid poli-

tich, una e grana de sentit comu que porti á l'ànim lo convenciment de que allí s'reflexiona serenament y s'estudian las qüestions.

Al pays de la frivolitat, á la terra del flamenguisme y del *genero chico*, al bressol de la burocracia que ha portat l'Estat al desgavell y á la miseria, és impossible que'l bon sentit hi arrelí, quel coneixement de la veritat suri pel dement de las conveniencias dels que'n desgovernan. La pàtria és intangible, diuen ells, y tots sabèm que questa pàtria està formada pels sòus dels que cobran, pel poder dels que manan, per l'ambició dels que esperan governar, per la taifa d'explotadors desvergonyits que ens roban lo nostre pà de cada dia.

Tots los diaris d'aquella terra seca y erma, convenen en que l'importancia del Catalanisme creix per moments. Ja no som *cuatro locos* ni se n'ha de despreciar com á cosa inútil ó de poch valer. Algunes fins arriban á concedirnos la beligerancia y ns dónan permís pera propagar las nostres ideas. Però'l problema catalán, seguirà essent un problema: tenim s's vol moltíssima rahó.... però no se'n pot fer concessió de cap mena.

Si hem de parlar ab francesa, aqueixas manifestacions nos complauen en gran manera. Rés ne volèm ni n'esperèm de la política á lús, ni dels homes que avuy comandan la nau de l'Estat. Com moltes vegadas hem tingut ocasió de repetir, tremolaríam si vegessim dispositius als governs d'Espanya á concedirnos la parti més migrada del nostre programa, perque l'experiencia demostra que may de mans barroeras y ineptas, enllo-tadas per un seguit de fets afrentosos, pot surtir rès que valgu la pena. Prefereim, donchs, aquesta actitud resolta contra las aspiracions de Catalunya, aquesta negació dels nostres drets com á nacionalitat, aquesta oposició sistemática al reconeixement de l'autonomia, que qualsevol propòsit benèvol que's dibuixés á las esferas governamentals.

A la capsala del nostre setmanari, ho portèm escrit cada dia *lo que volèm*; no lo que pidolèm com á merce ó privilegi, que no s'és feta la nostra rassa pera anar a captar almoynas, per grans y poderosos que sian los qui pugan otorgarlas. Reclamèm lo nostre, lo que'n ha sigut près ab pactes enganyosos y ab manifestacions infamias, y decidits estém quan l' hora de la justicia arribi, que no trigarà gayre, a revisar aquellos pactes y á venjar las infamias ab nosaltres come-sas.

Desgraciat lo poble que ha d'esperar de mans de sos butxins la llibertat salvadora que ha de tornar lo á la vida. Desgraciat lo poble qu'espera dels que l'han envilit y l'explotan, lo retorn de la seva dignitat y antigua grandesa.

Fixènshi bé: si avuy Catalunya gaudeix una relativa cultura, y la seva industria és á tot arreu admirada, y la seva agricultura, malgrat nostre ingrati te-

PERIÓDICH (ATALANISTA)

rrer, ha obtingut un grau de floreixement admirable, y'l seu comers s'estén per tots los indrets del mon conegut, no's dèu pas á migradas concessions del poder central ni á la protecció dispensada pels governs espanyols, molt bons únicament per posar entrebanchs al geni expansiu y emprendedor del nostre poble. Los esfors individual ó colectiu dels catalans, son amor al treball, sa constància en veure difficultats y son culte á la Pàtria's ha mogut, y això ha sigut prou per respectar son nom en tots los rams de l'activitat humana.

Donchs, això mateix succeixirà ab las aspiracions llegitimes que informan lo programa del Catalanisme. Es inútil que s'hi oponen los polítics madrilenyans y los orgues que reflexan l'opinió dels actuals gobernantes. La llibertat de Catalunya vindrà per los esfors dels seus fills y s'imporrà á tothom malgrat los insults, los dictaris y las persecucions dels que pretenen agarbellar en profit propi la governació de l'Estat.

Tenim de nostra banda la justicia y la rahó, y hi tindràm també la força quan lo Catalanisme hagi acabat la seva tasca de propaganda, que facilitan en gran manera los constants desacerts dels polítics centralistes y la supina ignorancia de la premsa madrilenyana. Prou se'n penediran allavors uns y altres de la seva conducta insensata; però, com ha succehit tantas vegadas, aquest pendiment arribarà tart, y ploraran com febles criatures lo que com á homes no hauràn saput defendar.

L'exemple de Boabdil, l'últim rey de Granada, vé repetintse molt sovint en l'història de l'Estat espanyol.

CATALANISME V

REGIONALISME CATALÁ

Encara que darrerament s'ha vingut en afirmar que una cosa no és l'altra, estem plenament convencuts de que abduïs s'identifiquen en una mateixa aspiració, la qual nos mereix lo més gran respecte.

Programa d'un y altre, lo constitueixen las Bases de Manresa; ara, que'l medis pera implantarlas sian distints, rès vol dir quan aquests són fills de la completa y sana convicció de que ab ells hem d'arribar al fi que tots desitjèm.

No trigarèm puig en trobar-nos al terme del nostre camí, y això és lo que procuran los estranyos que no arribi, ensalant un y desvirtuant l'altre.

Pretenen com he dit, aixecar una valla que'n privi de darnos la mà; pretenen desunirnos y aniquilar-nos que no seria difícil conseguirho quan s'hagués arribat al cas de que'l catalanisme, de fet, fos dividit.

Devant d'una aspiració tant gran, quedem molt ixichs los homes pera imposar nostre criteri. Los resultats ó la experiència vindràn á donar la rahó á un ó altre, y allavors lo qui no segueixi la rahó, quedará aislat y per lo tant sense forças pera enlairar la bandera d'un partit fill de rancuniás personals ó mires raquícas y despreciables.

Molt petit se fa l'home, que tractant-se de la reivindicació dels drets de sa Patria, s'occupa dei nom que sos defensors portan. No admet lo catalanisme á tots los partits y á totes las ideas ab tal de que's qui las sustentan, las oblidin temporalment pera dedicar tots sos esforços á l'obtenció de la felicitat del nostre poble?

Los fets van demostrant qu'és impossible pactar profitosament ab lo Gobern Central. ¿Però vol dir això que tots tinguem de vèure-ho igual?

Cap rahó hi ha que obligui als homes á pensar d'idèntica manera.

Catalunya n'està cansada d'aquests Goberns ineptes; vèu la propera ruina d'aquest Estat, y s'agafarà al tauló de salvament que un ó altre li tiri. Tot depèn de ferho ab temps suficient pera que puga vèure si aquest és de poca ó molta consistència. De tirarli tart, s'agafarà ab lo primer que trobi y això seria quan escoltan als que'n atián uns contra altres, passessim lo temps dientos si tú tens lo nas més llarg que jo ó jo més curt que tú.

La desgracia uneix als homes igualment afectats per la mateixa, y axis hem vist engrossar las filas catalanistes cada volta qu'hem rebut un nou agravió català.

S'i els errors que's fassin en nom del catalanisme li poden ésser molt desfavorables, no ns queda més remey que deplorarlo, que per quelcom s'ha dit que l'home és imperfect. Mes may devém defallir; abans reparar lo que's puga,

ajudantnos y recordant sempre que per qui trevallem és per Catalunya.

La mala fe d'un home, fá que perillia la vida quan se tracta no d'un partit polítich, sinó d'un partit nacionalista que arrastra ó està destinat á arrastrar á tot lo poble. Aquest passaria per demunt d'ell quan lo vejeus anteposar sa vanitat á l'aspiració unànim de tot aquest poble.

Al catalanisme, puig, jamay li mancarà forças; li resta combatre á sos enemichs, mes no á sos amichs.

S'ha dit en meetings catalanistas, que mentres se resol á qui perteneix una extensió de terreno, passa'l temps y aquella terra no produueix. Tenimho donchs en compte y sembrémeli mentrestant.

Son catalanistas dins de Catalunya, regionalistes dins l'Estat espanyol, això diuen las Bases de Manresa.

RICART ROCA.

Barcelona, Novembre, 1901.

Carta oberta

No puedo permitir que la Universidad de Barcelona sea un foco de catalanismo.—Lo COMTE DE ROMANONES.

Y molt ben fet que farà V. E., Excentíssim senyor Ministre d'Instrucció Pública, si no ho permet, Ahont s'ha vist això d'aquesta muralla catalanista, propagadora de tantas cosas dolentes, y principalment de que convé *limpiar* el comedero á V. E. y demás insignes va-róns que's sacrifican per la Patria y la Monarquia! Perque allò del perill en que posan á aquella bona senyora de la *unitat*, prou ho sab V. E. que són romans, ni que ho diguem en profit, as-

tons per aislallos de las altres regions que desagradíssim! també á vegadas diu que's cansan de mantindre las collas de que V. E. forma part!

En fi, que si no ho permet, merecerà bien de la pàtria; y mereixerà que l'ajudin en sa tasca tots los *buenos patriotas*.... Diu que quins seran?

Donchs míri: serán grans auxiliars de V. E., algún Rector vell y sens energies, a qui una vanitat senil haja fet acceptar lo càrrec, amantet á las ordres del Ministeri, a qui no impresionen los xiulets y que deixa fer, quan se vegi atrapat, á l'amo d'aquelle faramalla de fatxa repugnant, quina presència en lo vestíbul, claustres y escalas dóna tant bell aspecte d'africana á l'Universitat. Un Rector que, no fent cas d'aquestas historias de la dignitat del temple de la ciència, resigni ben aviat lo mando en los caps de colla d'aquells.... *homes de bé*, y los deixa dar per corredors y classes batidas d'estudiants, usant aquella argumentació qu'és capassa d'apagar tots los focos haguts y per haver; diguin lo que vulguin los extrangers com un francès qu'un dia presenciantlas, deya qu'aquestes classes chasses á l'homme explicaven tot l'imens endarreriment intelectual d'Espanya.

També trobarà, Excentíssim senyor, cooperadors de molta empenta en algú qu'altre catedràtic que havent entrat al Claustre tal volta per l'ancha puerta de la oposició oberta ab lo rossinyol de l'influència, si explica Dret per exemple, s'burli del Romà y del Català, combatent ab rabia l'escola històrica quan ningú pot tornarli la resposta que's mereix; y que posí als núvols la grana obra del Alonso Martínez, sense saber un mot d'eso que llaman *Derecho Foral*; ó que gasti forsa eloquència fent equilibris sobre el concepte de Nació (no's pot fer altra cosa, Excm. Sr. que's estudiants pican de peus si s'negà clar), pera vindre á dir qu'á Espanya no hi ha més Nació que l'Estat.... Si que ho serán bons cooperadors de V. E., los forasters ó descastats del Claustre, qu'anys enrera, per amor al progrès y á la ciència, s'acoblavan pera impedir la creació de la Catedra de Dret Català.... Igual qu'algún catedràtic de Medicina que posí á dieta á alguna malaigua que no li parla en la llengua oficial: y aquell i per desgracia ja no és á Barcelona que tot fent pagar vuit duros d'un tomo y un *recibo*, deya que la llengua catalana pert terreno de cada dia....

També faran bon costat á V. E. en son admirable projecte, la càfila d'estudiants de terras germanas, rebrots de l'honorble classe de servidores de l'Estat, de tota mena, que sens perjudici de callar com á morts quan veulen propunir punys catalans, a l'ombra dels garrots de la faramalla á que aludia, cridan *muera* á la terra que's manté, y en quattro despreciable per lo poch numerosa y gens talentuda, correu redacions patriotes y telegrafian aquí i

Madrit en nom dels *estudiants españoles*, fent *novillos* de passada y organitzant per Carnestoltes estudiantines que captan pera afavor

minin per la forsa y per la farsa á altres pobles germans, ofegant la seva personalitat, privantlos de la seva llengua, de son dret y de la seva tradició, en una paura, de la seva anima; nosaltres, que proclamem lo dret á la vida de tots los pobles aquí á la terra, però d'una vida digna, d'una vida lliure, sense que la entrenquin lligaduras que la estrofassin, ni dominacions que la deshonrin, ni conquistadors que la anorrein, però ab lligams d'amor que'ls uneixin ab estreta y forta germanor, pera tranquilament desenrotillar-sas activitats per las vias de l'avens y de la veritable civilisació, no podem consentir per més temps, sense que sens rebeli la conciencia, que Madrid, centre intel·lectual de primera forsa, centre productor per excepcion, ahont l'honoradesa y'l treball, la moralitat y la hidalgua tenen tant solits fonaments, ahont l'*Art sublim*, l'*Art nacional*, ha vist resplandir estels de primera magnitud, segueix essent contra sa soberana voluntat, una colònia catalana tractada a vaqueta per quatre miserables y repugnats *mecachisles d'egoïstes catalanes*.

Nosaltres ab tota la forsa de nostres pulmons, cridarém sempre al costat de *El Imparcial: Patria de Reverte i Avant!*

V. ESTRÈM.

Falset 21 novembre 1901.

De visita

L'Antonet feya cosa d'un parell d'anys que s'havia casat, però no era de la classe de marits que sempre s'estan á casa y que quan surten sembla que vagin cusits á las faldilles de la senyora.

Un dia pujant las escals de casa seva, se troba ab la Mercé que baixava tot acabant de posar-se's guants.

Vens d'allò més bé; m'acompanya's á casa D.ª Pepeta.

— Impossible; agafaria un *spleen* que no me l'atrauria mai de damunt.

— Sempre serás aixís, tan poch sociable. Que dirán la gent veientme sola per tot arreu? Pensaran que som un matrimon desavingut.... Vaja, no'm fassis enfadar y aném.

L'Antonet baixa'l cap com home resignat á la seva mala sorte y sense fer cap mes objecció segui á la Mercé.

Donya Pepeta no vivia gayre lluny. A l'obrir personalment la porta als visitants feu grans demostracions d'alegria.

— Entrin, entrin y dispensin que'ls rebi aixís mitjá á la *neglígència*, puig sá díus que estich sense minyona. Esperava avuy una xicot de Gratallops, però's vèu que no porta pressa. Crèguim qu'estich abúridissima....

— Ja es ben amohnins tindrer de canviar de servei cada dos per tres. Jo he près lo determini de fer los ulls grossos á certas coses....

— Oh, amiga Mercé, vostè té un caràcter molt pacífic, però jo quan veig coses mal fetas, m'hi enrabio; no hi pucha fers més.

— Y tindrà de pender cent enrabidas cada dia; crèguim D.ª Pepeta, lo mejor es pender les coses tal com són.

— Fins á cert punt té rahó; avuy no'is troba una minyona bona ni per remey. Ja pot riurer, ja, Antonet; vostès creuen que tot això són *triquinuelas* nostras y no es pas cert.

— Que haig de creuer D.ª Pepeta; si vostès són unas víctimas....

— Si, senyor, si; unas víctimas del despotisme de vostès.

— Nosaltres despotas?

— Y alguna cosa més, puig los senyrets volen sempre estar ben servits, trobar les coses ben arregladetas, que no falti may rès, que quan cerquin una cosa la trobin al cap dels dits, qu'la menjan catalanisme á las *foscas*, ab tant de dalit que tinch por no hi hagi prou aygua de Rubinat pera férlo's passar l'indigestió.

— En L^r roux, aquell que a Barcelona va ocupar lo lloc de defensor de la *unitat nacional*, que segons Romero Robledo estava vacío, s'expressà aixís: *Cieramente catalanismo ó regionalismo no quiere decir separatismo. Yo en este particular tengo mis ideas, que he de exponer á la Cámara; pero catalanistas y regionalistas, en su parte directiva ó intelectual, yo os lo aseguro y me propongo demostrarlo esta tarde, quiere decir lo mismo que separatistas.* Y en efecte, no ho demostrà; però sense treure'r a relleu'r l'*espantajo* del separatisme, quins arguments podia aduhir pera combatrer lo catalanisme? Cap, y molt menys ell, qu'en qüestió de patrias té la mánega molt ampla, puig es partidari de la *patria universal*, de l'autonomia de l'individu, del municipi, de la província y de la regió; és á dir, un arreplech d'autonomias que's donan de bofetadas ab la campanya d'en Lerroux contra'l catalanisme, que no pretén otra cosa que l'autonomia de Catalunya y de las altres regions, si la volen, que nosaltres no som ningú pera imposarlos.

— Del discurs d'en Silvela que'n dirèm?

Per una part declara qu'el catalanisme es anticonstitucional, y per l'altra sosté que la seva propaganda es legal, però que no's deu pensar en fer cap concessió, sinó comedir certa *descentralitzación*, puig ell no passaria mai per una monarquia federativa. En Maura ja no v'apretar tant fort y fins nos donà la rahó per l'odi que demostrém contra's governs centralistes.

— No ho creguí pas; de nosaltres bocas no surten més que alabansas.

— Bonas alabansas! Si fulana es això, si l'altra es allò, si la de més allá gasta un dineral en vestits.

— En això dels vestits té rahó. Quan la Mercé m'presenta'l compte de la modista, me venen uns desitjos de divorciarme....

— Com si gastes tant.... L'altre dia'm visita un viatjant d'una casa de Barcelona ab un sortit de capas que donava goig; donchs lo senyoret ni sisquera volgué escoltar-me.

— Es que no vull que compri rès fòra de Tarragona.

— Això son escusas de mal pagador— diugué D.ª Pepeta—lo que no hi ha aquí bé ho temen de cercar fòra.

— Lo que no hi ha, són dobles de quatre pels carrers,—y lo que veramen succeixen es que no se n'recordan de las botigas de Tarragona, puig lo demanarho tot a Barcelona sembla que fa més fi.

— Allí s'compra sempre més barato y més bò.

— Que s'ha de comprar! Molt, però molt més car los hi resulta tot.

— Podria demostrarli....

— No m'demostri res, puig ho sé per experientia propia. Cada vestic que'n altre temps comprava la Mercé á Barcelona m'sortia entre viatges, gastos recatados y demés, la meytat més car, y es per això que no n'vull sentir parlar. Per

altra part, just és que si'ls botiguers d'aquí poden guanyar una pesseta que l'aprofitin.

— Pobre Mercé! Ja la compadeixo ab un marit que fila tan prim en materia de comptes. Déu ser cosa de senyarse cent vegades abans de gastar un duro.

— Non fassí gayre cás de lo que diu l'Antonet; sempre exagera. La veritat de tot es que no li agrada que lo que's pot comprar aquí s'demaní á fòra, y en qüestió de comptes may m'ha fet la més petita observació.

— Si és aixís ja'l perdono. La primera qualitat de tot bon marit es no contrariar may á la seva muller.

— Sobre tot quan demani diners ¿ve-ritat?

La conversa seguia encara una bona estona y per fi's despediren, oferint donya Pepeta que qualsevol dia passaria mitja tarda ab la Mercé, pera parlar de molts coses.

Al ser al carrer, la Mercé agafà'l bras del son marit, y axis de brasset, s'anaren atansant poch á poch á llur casa.

Devant de l'aparador d'en Cácharo, se deturaren pera admirar uns magnífics botones de brillants que allí hi havia.

— Veritat que són hermosos?

— No hi entench gayre en joyas.

— Donchs jo sí. «Sabs lo que penso?

— Algún disbarat, de segur.

— Que podriàs regalar-mels per cap d'any.

— ¿Que hi ha costum de fer regalos per cap d'any?

— No ho sé, però....

— Però de totas passadas vols los botones?

— Si à tu, no't sab gréu,—contestà la Mercé ab vèu amanyagadora.

— Todo se andrà; però ab condició de que no'm portaràs á fer més visites. Surten massa caras.

M. A.

Comentaris

Ja hi torném á ser

Fá pochs días que á Palamós s'inaugura'l alumbrat públic per medi del gas acetileno. Ab aquest motiu se celebra un àpat, y entre'ls plats que's serviran n'hi hagué un nomenat *llangosta á las foscas* de la especial cuyna de Palamós. Com la llangosta m'agrada bastant, encara rumiho avuy lo que dèu voler dir això de las *foscas*, que segons lo correspolson, és un plat de primera. Si per aquí hi ha algú de Palamós y'm vol enviar la recepta, se li donara una bona gratificació com diu lo nunci.

Los hi parlo d'això de la *llangosta á las foscas* perqüè á Madrid ja fà días que menjan catalanisme á las *foscas*, ab tant de dalit que tinch por no hi hagi prou aygua de Rubinat pera férlo's passar l'indigestió.

En L^r roux, aquell que a Barcelona va ocupar lo lloc de defensor de la *unitat nacional*, que segons Romero Robledo estava vacío, s'expressà aixís: *Cieramente catalanismo ó regionalismo no quiere decir separatismo. Yo en este particular tengo mis ideas, que he de exponer á la Cámara; pero catalanistas y regionalistas, en su parte directiva ó intelectual, yo os lo aseguro y me propongo demostrarlo esta tarde, quiere decir lo mismo que separatistas.* Y en efecte, no ho demostrà; però sense treure'r a relleu'r l'*espantajo* del separatisme, quins arguments podia aduhir pera combatrer lo catalanisme? Cap, y molt menys ell, qu'en qüestió de patrias té la mánega molt ampla, puig es partidari de la *patria universal*, de l'autonomia de l'individu, del municipi, de la província y de la regió; és á dir, un arreplech d'autonomias que's donan de bofetadas ab la campanya d'en Lerroux contra'l catalanisme, que no pretén otra cosa que l'autonomia de Catalunya y de las altres regions, si la volen, que nosaltres no som ningú pera imposarlos.

Del discurs d'en Silvela que'n dirèm? Per una part declara qu'el catalanisme es anticonstitucional, y per l'altra sosté que la seva propaganda es legal, però que no's deu pensar en fer cap concessió, sinó comedir certa *descentralitzación*, puig ell no passaria mai per una monarquia federativa. En Maura ja no v'apretar tant fort y fins nos donà la rahó per l'odi que demostrém contra's governs centralistes.

No desmayin, donchs, lo Dr. Robert y sos dignes companys en l'engorrosa y pesada tasca qu'hàn emprès; continuin cantant las veritats allí, que per ésser lo temple de las lleys, tanta falta hi fan; fassín sentir y brillar lo dret y la rahó d'un poble que pensa y treballa devant d'aqueixos desgarradors de l'Estat espanyol y desprecien com se mereixen los conceptes estampats en los articles dels diaris madrilenys que, com era d'esperar, nos combaten ab totas las seves for-

pes matèries medis que ns han portat al deplorable estat actual de ruina y desmembrament nacional; nosaltres, sense blasonar tant de sentiments patriotes, que no conducteixen en lloc, presentem solucions que podrán tindrer defectes com los tenen totas las cosas humanas, però que les sentim y creym amb ferma convicció, y que per dolents que fossin los resultats no podrían mai comparar-se als que sufrim actualment, ja que per la seva magnitud fan baixar lo cap devant del mon civilizat.

No desmayin, donchs, lo Dr. Robert y sos dignes companys en l'engorrosa y pesada tasca qu'hàn emprès; continuin cantant las veritats allí, que per ésser lo temple de las lleys, tanta falta hi fan; fassín sentir y brillar lo dret y la rahó d'un poble que pensa y treballa devant d'aqueixos desgarradors de l'Estat espanyol y desprecien com se mereixen los conceptes estampats en los articles dels diaris madrilenys que, com era d'esperar, nos combaten ab totas las seves for-

pes matèries medis que ns han portat al deplorable estat actual de ruina y desmembrament nacional; nosaltres, sense blasonar tant de sentiments patriotes, que no conducteixen en lloc, presentem solucions que podrán tindrer defectes com los tenen totas las cosas humanas, però que les sentim y creym amb ferma convicció, y que per dolents que fossin los resultats no podrían mai comparar-se als que sufrim actualment, ja que per la seva magnitud fan baixar lo cap devant del mon civilizat.

Per una crudel contradicció de la vida avuy á Espanya's republicans, apart honrosas excepcions, aguantan la monarquia ab las seves espatllas, y tots los monàrquichs, sense cap excepció, treballan per la República. Torna á passar lo que's va véure quan las darreras guerras. Alashoras molts republicans emprenyian á la lluita, excitavan las passions patriòtiques, atiavan las intranquilitez, felicitavan á l'almirall Cervera per haverse situat á la ratera de Santiago de Cuba, ab lo qual treballaven per la Monarquia. Y tots los monàrquichs, pel contrari, emprenyian ab las seves terribles torpes al pays á la República.

Síls republicans avuy sapiguessin fer

lo que no són del crit de Bayre fins á la pau de París, la República seria una realitat dins d'un curt plasso. La portarán ab la seva empenta irresistible las grans forças que's mouhen dins de l'actual mobiment autonomista.

Y si la visió exacta de la veritat y de la vida me dóna aspecte y temperament de reactionari als ulls dels republicans que desconeixen la vida y la veritat, ho sentiré per ells.

Séu sempre,
J. LLUÍS RISSECH.
Barcelona, 20 novembre 1901.

A la Classe Obrera

Sr. Dr. de LO CAMP DE TARRAGONA.

Molt distingit senyor: Los drets polítics que consignan las lleys, són impracticables en quant los qui han d'utilizarlos no tinguin independencia econòmica, per lo que entench que'ls homes de la Revolució varen equivocarse á l'establir drets polítics, abans devian assegurar la vida dels ciutadans.

En cambi, los eloquents parlaments de l'eminent Robert—segons la critica dels esmentats diaris—no van en lloc, perque la doctrina en ell continúa no es del seu agrado. Y naturalment que no agrada a ningú sentirse las veritats, quant aqueixas son d'aquellas que fan pujar á la cara's colors de la vergonya.

Los qu'en lo Congrés han combatut als diputats regionalistes atribueixen l'odi que tenim al centralisme, á las desitxas qu'ha soferit á Espanya.

Encara qu'aixís fos, que Catalunya s'hagué tornat autonomista, aspirant al regoneixement de sa personalitat política y administrativa, obheint solzament aqüeixa causa, en lloc de demostrar que som contraris á la prosperitat d'Espanya, probaria evidentment que la volém més qu'ells, ja que presentem un medi que nosaltres de tot cor creyem qu'es l'únic y verdader pera que l'Estat espanyol pugui tindrer encara dins de la terra, es que conegui'l poble als que l'envileixen y li xuclan la sanch.

L'opinió neutra tan ensopida fins ara, y si v'u amenassada sa existencia, sols los que se senten héroes són capassos de sostener l'independència de carácter. Per això com d'héroes ja sols nos ne quedan á las llegendas, per haverse extingit la rasa, és impossible que'ls drets polítics s'explicin avuy ab l'independència de la vergonya, ni menys esperarne re de aquesta conxora d'elements perturbadors á qui sols uneix l'esperit d'explotació y lucro, que escarneixen y's mosfan de tot sentiment enlayrat. Vagin continuant pels via: ans empresos; nosaltres ja'n cuidrem ab calma y temps d'anar desfruir las fortalezas abant s'amagan, posantlos de relleu devant la vindicta pública, pera que conegui'l poble als que l'envileixen y li xuclan la sanch.

L'opinió neutra tan ensopida fins ara, ha comensat á desxonir-se, però no ha respondat en la forma y manera que'ls iniciadors del mobiment tenien dret á esperar. Durant la lluita hem presenciat veritables actes de civisme, mes no tants en nombre com són necessaris pera desarrelar l'arbre corcat del cacique que abant cullen los fructs y's saborejan ab fruició los oligarquies governants que, no ns càpiga dubte, vindrà dia que revertant d'un empätz d'illegalitat.

Donguis exemple al poble de còm se falsejan las lleys; vagin fomentant des del poder l'anarquía, utilisant tots los medis per repugnats que seguin.... Ja vindrà dia que's tornarà l'oració per passiva y'l poble's demandarà comptes. Allavors sera inútil que girin los ulls envers la gent sensata, perque questa se's mirarà indiferents deixant que recullin los fructs de la seva concupiscència.

Per l'home observador ha sigut digne d'estudi l'última lluita en lo que's refereix á la classe treballadora, y cal posar-ho de manifest pera que serveixi

Pastillas Morelló

Obran per inhalació dels agents antisséptics, anti-catarrals y anti-asmàtics que's desprenden mentren van desfentse per la boca. Curan la TOS, REFREDATS, BRONQUITIS, AUFECH, CATARROS, RONQUERA, ABCESSOS PULMONARS, ETC.

Farmacia del autor, Portal del Angel, 21 y 23, Barcelona

cia, Rosselló y de tot arreu ahont brillaren triomfantes les barres sagnoses de nostre escut gloriós, l'adjutori y cooperació; emprèn aquesta obra capdalt y gegantina, de trevall de colòs, sisquera pera assentari adormits per sempre, mes com demunt la bassamenta à llosa inmensa de sos sonaments naturals, aquests blocs y monuments que l'art de les lletres catalanes ha bastit y esculpat ab sols materials arrencats del poble.

Devant les atrevides proporcions que suposa, creurem que l'obra, per magna com és, se donarà, ó que l'espatria de Mossén Alcover, robusta y esforçida y tot, tè de cedir y aclofar-se abans que la bastida de monument sia completada y coronada d'èxit. Això no ho creyem!

Se necessitava per l'empresa un home de prestigi, que ab gran elevació de miras, *pro aris et focus* volguts honrar la pàtria y coratjós y ab brahò y sanch de rassa, esmerçànti cabals y sacrificis personals, com una trompeta de judici, aplegues à son entorn à petits y grans, als distingits filòlegs de les diferents escoles, lo mateix que als sencillament aficionats, à les gents de les diferents àfras y regions ahont viu y ha viscut algunes hores nostre parla en dies històrics, pera fer de comú acort y ben agermanats la tasca altament patriòtica.

Prestigi, coratje, brahò y sanch catalana de veres, suposan los pelegrinatges que ha fet y farà encara lo savi Mossén Alcover, pera escampar l'idea encisadora de formació del *Diccionari* en qüestió, avint l'amor patri dels cors adormits, y armant arreu, per la fenyosa creuadura de les lletres, l'host glòria de victòria segura, ja que, respondent à les seves respectables paraules y humils sollicituds, tots los benemèrits mítrats de Catalunya no han pogut escatimar pas gots les encoratjadores benediccions que l'Església se reserva pera esmerçarles profusament en favor d'obres tant grans y d'interès tant escayent, com la hermosa obra del *Diccionari de la llengua Catalana*, que à l'ensamps qu'és obra de vindicació pàtria, ho es també de Fé.

La *llettra de convit* que à tots els amichs d'aquesta llengua ha sigut publicada, és una filigrana de bon gust y sentit pràctic, ab que l'ilustre literat mallorquí, pié d'entusiasme, fa la seva proposta y desenvolupa son pensament, pera abastar l'objecte que tots ansíem.

Obra impossible de durse à cap per un sol home, hi crida à la fenyà à tots quants sentin cremar dintre del pit l'amor patri y s'interessin per la noble exaltació de Catalunya sense distincions de classes ni condicions de cap mena, puix hi ha que omplir millors y millors de cédules o papeletes, cosa dificilissima d'abastar si no aparaguessen per totes bandes, à grans estols, bons jornalers y trevalladors ardits, als qui la pàtria beneficiaria ab lo sòu de sa eterna gratitud.

La manera de realitzar lo pensament així, l'esposa Mossén Alcover en lo paràgraf I del capitol III de sa *llettra de convit*: «Lo primer de tot, l'únic sistema previsor, l'única manera acceptable de fer aquesta gran replega, aquest nombrós y casi interminable inventari de paraules, frases y formes en que ha de consistir el diccionari, és el sistema de papeletes o cédules, això és, replegar les paraules, frases y formes, posantles à un troset de paper quadrangular de 105 milímetres de llarg y 74 d'ample, escrivint per llarg.»

«Cada paraula, acceptació o forma ha de anar escrita al bell mig de la cèdula, y en retxa apart, el poble o regió ahont es usada, y, si es treta d'un llibre o document inèdit, indicar am tota exactitud el títol y edició del llibre o document y la página.»

«Per facilitar aquesta triadella, convé posar a-n el cornaló superior dret de cada cèdula la llettra inicial de la paraula a-n-e que s'ha dedicada la mateixa, y a-n el cornaló inferior de la mateixa banda han de posar el número que cada colaborador tinga a la llista de colaboradors, número que oportunament li donaràn, à fi de que à tota hora poguem sobre qualsevol cèdula qui l'ha presentada, y quantes n'ha presentades cada un: indicació que constará, si Deu vol, en el mateix diccionari, à la llista de colaboradors que hi haurà devant de tot.»

En lo paràgraf II del mateix capitol que dú per titol: secció de monuments escrits, diu del bon ordre en fer la fenyà: «Per fer la fenyà amb ordre y no repetir debades, hem pensat de compartirnos en seccions, senyalant à cada una un ram especial, això és, comançant les cergues de totes les paraules, frases y modismes referents a-n aquell ram.» «Ocorren tot de una dos grans camps ahont mouerse y treballar aquestes seccions: 1.º els monuments escrits en tots els segles de la llengua; 2.º la llengua vivent en la boca dels pobles qui la parlen.»

Y segueix Mossén Alcover detallant per pesses menudoses son hermos pensament y diu: «Però quines paraules de tals llibres (lo llibre de qu'un s'encarregui) han de posar a les cèdules y quines han de deixar?» «A-n el nostre entendrer, dels verbs bastarà posar l'infinitiu, el particípi de present y de passat y el gerundi. Les altres formes de flexió o conjugació es poden ometre, ments sien usades acualment; ara, si són articulades, convé

posarles tal com diu ó estant, perque'ls llechs en la materie les puguen apendre.»

En fi, prou n'hi ha ab lo que hem transcrit de la *llettra de convit*, pera que's puga tothom formar una petita idea de lo hermosament esposat qu'és lo pensament ab totes les previsiones generals y moltes de particulars que no han pogut escapar al ull viu y genial del preclar vicari general de Mallorca.

Qui vulga enterarse més per detall de tota la trama que abraça'l gran pensament del Diccionari en qüestió, no cal més que demane la *llettra de convit* y veurà bén à les clares que lo que s'és estat fins ara un viu desitj, s'és à punt de admirarho realitat acabada y perfecte.

Mossén Alcover ha aparellat les armas; cal no més que les abelles à municons hi vagin à fabricar la mel. De flors no n'mançan pas per nostre terra, per nostres arxius y bibliotecas, y ab los ayres caldejadors que no acaronan, farà de bon trevallar. Pit y amunt! que si alguna cosa falta à nostre renexament literari y patriòtic, és un bon diccionari com lo que en favor y per lloança eterna de la llengua Catalana, se proposa fer l'aixerit literat de l'Illa de Mallorca, Mossén Alcover.

Qui sab si ab lo moviment y rondeggi de tanta d'abellà com se mou y s'mourà pels quatre ànguls de la Catalunya històrica, s'acorderà d'una vegada per sempre més lo *Cèssar* inculc, despòtic, tant anticristià com antiprogressista de la burocracia qu'és desgovernada, y veurà refeta y reconstruïda la pàtria den Jofre, dels Beranguers, dels Jaumes, den Muntaner den Llull, den Vives, de Aussias March, d'un Sant Vicenç Ferrer y de tots aquells estols de sants y savis que en los sigles de glòria posaren tant altes les barres de sanch y la creu de sant Jordi:

Que'l bon Déu acabe de beneir l'obra y la reyna moreneta del Montserrat ampare à tots sos fills y dongui l'aceret y discrecio y zel pera coronarla à l'ilustre Mossén Alcover.

B. P.

Comunicat

Sr. Dr. de LO CAMP DE TARRAGONA.

Molt Sr. nostre: Com vulga que'l Diccionari del Comercio de Tarragona al donar compte del resultat de las eleccions municipals últimamente verificadas en nostra vila, diu dels candidats triomfants: *Todos fusionistas amigos nuestros; y El Porvenir de Valls assegura que: Todos los concejales elegidos en el vecino pueblo de Vallmoll pertenecen al partido liberal que reconoce por jefe al Sr. Canellas*, afegint: *los republicanos no tomaron parte en la elección; nosaltres, elegits pel poble de Vallmoll, estimant que ab tot això, sensé ésser veritat, se ns atribueix una significació que no tenim, hem cregut del cas declarar, com ho fem ab la present:*

1.º Que no estém ni volèm estar afiliats a cap partit polítich, aspirant sols à ser tinguts com à persones d'honorades y moralitat, fills somisos de l'Església Catòlica y aymans de nostra pàtria y del nostre poble;

2.º Que abominem del caciquisme que tant perturbada porta l'Administració municipal, que aspirèm regularizar, y que mata la vida regional que desitjèm revifar y que per tant no regoneixèm la quefatura de cap polítich centralista;

3.º Que els republicans d'aquesta vila, quinques ideas políticas s'agermanan hermosament ab las ideas de moralitat y honoradesa que à nosaltres nos guian, si bé no presentarem candidats propis, per entendre que ls Ajuntaments no dèhuen revestir caràcter polítich, acudiren compactes à depositar sos vots à favor nostre, ab una noblesa que may los hi agrairem prou.

Si vosté Sr. Director té à bé fer públicas aquestes nostras manifestacions, presarà un survey à la causa de la veritat y als interessos del poble honrat, y pot comptar ab lo reconeixament y adhesió d'aquests sos segurs servidors q. b. s. m. CELESTÍ VIDAL.—JOSEPH OLLÉ.—JOAN FARRÉNY.—PAU VALLVÉ.—ANTÓN BLASI. Vallmoll 22 novembre 1901.

Sants de la setmana

Diumenge, dia 24.—Ss. Joan de la Creu idr., Protass i. y Flora vg. y mr.—Dilluns, 25.—Ss. Gonsalb b., Catarina vg. y mr., y Jacunda vg.—Dimarts, 26.—Los Desposoris de la Mare de Déu ab Sant Josep, y Sants Cirici p., Pere Alexandri, Silvestre ab., Ayamador y Conrat bs., y Delfina d.—Dimecres, 27.—Ss. Façund y Primitiu mrs., Basileu y Arnusi bs., Acaci pbre. y Barbaan m.—Dijous, 28.—Ss. Gregori III p., Mansuet y Florenci bs., Jaume f. y Ignés d'Assis vg.—Divendres, 29.—Ss. Sadurní b., Sissini d., Blai y Demetri mrs., y Iluminada vg.—Dissabte (Abans 7.30).—Ss. Andreu ap., Troya b., Justina y Maura vgs. y mrs. y Constanç i Zóssim.

Quaranta horas: acaben avuy à l'Església de Religiosos Descalsos y demà començaran à l'Església del Sant Hospital.

NOVAS

Segons se'n ha dit, ja s'ha enviat à la Audiencia la causa criminal instruïda per conseqüència no tant sols d'haverse

trencat l'urna del Pallol lo dia 10 de aquest mes, sinó per haverse sorprès al President de la Mesa ab dues candidatures à la mà y porque quan se varen recontar las papeletas que hi havia à la urna trencada y sobre la taula, se'n hi varen trobar 31, sent això que sols havian votat 26 electors.

Lo particular del cas no és pas l'activitat ab que s'ha instruit un procés tant grave, sinó que à pesar de la gravetat dels fets no s'hagi processat à ningú.... Bé és veritat que ls qui sembla que són los culpables d'aquests fets escandalosos, causa y motiu dels demés ocorreguts lo primer dia de las eleccions, són, l'un, gendre de l'Alcalde D. Miquel Malé, y l'altre'l director de nostre confrare *La Opinió*, o siguin dos representants de la política caciquista.

En canvi, los infellos caps-calents que varen imitar al gendre de l'Alcalde y sense solta ni volta van trencar las urnas del carrer Major, de la Normal y de la Beneficència, aquests están procesats y aniran al judici oral.

Es ben cert que quan tothom s'enteri d'aquest modo d'administrar justicia, ningú tindrà dret à queixarsé y un crit d'alabansas sortirà de tot arreu, porque'ls veurà ben clar que no hi ha comparès ni comares en favor dels cacichs, ja que se'n fa passar per lo mateix cap d'agulla que à la poca roba.

Nostres estimats amichs los regidors electes D. Ramón Vallhonrat y D. Joseph M. Boxó, donant una prova més de civisme y honoradesa, han ratificat y ampliat la protesta que presentaren à l'acte de l'escrutini general, demandant la nulitat de las eleccions dels Districtes primer, segon y tercer.

Se'n diu que ls elements caciquistes treballan de fèrm, y fin procuran interessar à las autoritats pera que recomanin à la Comissió Provincial lo rebutjament de l'esmentada protesta, cosa que creyem inútil, porque tenim per seguir que totas las influencias s'han d'estrellar devant de la rectitud y independència dels individuos que forman aquella corporació.

Avuy à dos quarts de quatre de la tarda, ab motiu de la seva festa inaugural, l'Associació Catalanista de Sant Boi de Llobregat celebrarà d'acord ab la Junta Permanent de l'*Unió Catalanista* un meeting de propaganda.

Aquesta festa és la primera d'una serie que's celebrarà al baix Llobregat, revestirà gran y solemnitat importància, essent moltissims los catalanistes que diferents indrets de la Terra proposan assistirhi.

Rebin de nostra part l'adhesió més sincera y entusiasta.

En atent B. L. M. escrit en nostra llengua estimada havem rebut de l'administrador de l'*Obra Pia Monseñor* Dr. D. Antoni de P. Balsells, dignitat de Magistral de nostra Sèu, quinze bons peral servye de potage que recomençarà l'1 de Desembre en son nou local del Camp de Mars (afors del Portal del Roser) y que ab molta satisfacció repartirèm entre'l veritables necessitats.

Es una institució benèfica digna de lloansa, puig qu'omplirà un buyt en nostra ciutat, particularment durant lo hivern y en periodos calamitosos, y que posa de relleu y en lloc envejable à la caritat cristiana y més en los temps que corren en que l'altruisme de molts és purament nominal.

Abans d'ahir tinguerem lo gust de saludar à nostre país D. Pau Montguí qui ha aixecat la residència de Terol, pera fixarla à Tortosa d'ahont ha sigut nomenat Arquitecte municipal.

En la darrera setmana s'han vist bastants concorregudas las funcions celebrades al Teatre Principal d'aquesta ciutat, ab motiu de la representació del drama *La bofetada* y de l'estreno de la comèdia dels germans Quintero *El Patio*.

Aquestes dues obres han despertat interès, especialment l'última, y hi han guanyat forsa aplaudiments las senyores Sala y Vives y ls Sr. Parreño y Carnicer, contribuint al mellor èxit los dèmés actors de la companyia.

En l'octavari dedicat à Jesús Sacramentat que tots los anys se celebra en la iglesia de Sant Agustí, à expensas dels senyors de Canals, hi predicarà l'eloquent orador sagrat, Dr. D. Antoni Balcells.

Diu nostre apreciat confrare *La Cruz* quel dignissim Sr. Arquebisbe ha interposat la seva valiosa influència pera que certs objectes artístics de caràcter religiós, que's tractava de vendre, no surtin d'aquí.

Molt nos complau la patriòtica actitud del Dr. Costa.

En la sessió de l'Ajuntament hi hagué una mica de discussió sobre si en los presupostos hi deu figurar lo 25 per 100 eventual de l'impost de consums. En l'exercici actual no ha ingressat en la caixa municipal ni una pesseta per dit concepte, però en lo pròxim, en lloc

de obran per inhalació dels agents antisséptics, anti-catarrals y anti-asmàtics que's desprenden mentren van desfentse per la boca. Curan la TOS, REFREDATS, BRONQUITIS, AUFECH,

CATARROS, RONQUERA, ABCESSOS PULMONARS, ETC.

Farmacia del autor, Portal del Angel, 21 y 23, Barcelona

Elixir á la Ingluvina GIOL

Es lo millor remey pera la prompte y segura curació de totas las malaltías del

VENTRELL

per cròniques que sian, regularisant son funcionament y reforçant los debilitats.

De venta en totas las Farmacias y en casa son autor, *Passeig de Gracia, 4, Barcelona.*

G. SERRA Y TRILLA

METGE-CIRURGIA

ex deixeble de l'minent Dr. Aqua, en malaltias de la pell; ex Metge alumne de l'Institut de Alfonso XIII de Bacteriologia y Seroterapia

MALALTIAS DE LA PELL Y MALALTIAS CRÓNICAS

CONSULTA DE 11 A 1

TARRAGONA.—COMTE DE RIUS, 20, 2.º—TARRAGONA

Colegi provincial

TARRAGONA

de las 56.000 à que puja 25 per 100 eventual, hi constarán 42.000, que segons los pares de la criatura són las que's poden recaudar de més: primer perquè'l govern suprimeix lo 10 per 100 de recàrrec y segon per lo major nombre de vehins.

Se'n occurren dos duptes: si'l govern suprimeix lo 10 per 100, també tindrà de suprimir lo Sindicat de consums que avuy l'exigeix en tots los articles, menys en algun dret mòdic. Resultarà que si n'lançen al poble total en paus, si no s'i pert.

Respecte à l'aument de vehins, no hi tenim gayres confiants, puig nosalt

